

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

XIII. Iac. Sadoletvs Episc. Carpent. Thomæ Caietano S.R.E. Cardinali S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](#)

sumi commendatio non mediocrem dignitatem. Sed ego, si tibi
videatur ad legatum ipsum quoq; ad quadraginta viros literas
dabo, tribuumq; debitum tuae virtuti et simonum: neq; solum
horabor, sed obsecrabo etiam, ut de tali viro atq; doctore accer-
fendo studiosis iuris ciuilis, & sua cuitati esse consultum ac pro-
utum velint. Haec literae quid profutur sint nescio: nihil obfutu-
ras video posse prefare. Sed vt ego ostendo tibi quid sum factu-
rus, sic tuum nunc iam, quid placeat tibi. & quid me agere velis,
facere me per literas certorem: simulq; rationem aliquam inire,
quod ille celestis huc perferantur: vt tibi, cui valde cupio, non vo-
luntate solum, sed diligentia etiam satisfaciam. Vale. Ex hortis
nostris suburbanis, V III. Id. Iulij, M. D. XXX.

XII.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.

Thome Caietano S. R. E. Cardinali S. P. D.

Letus sum, te Romanum salutum atq; incolumem reueruisse:
quod ut primum cognoui ex meorum literis, confessum scripsi
hac ad te cupiens tecum loqui per literas, quando (quod liben-
tissime facere solebam) coram amplius non possum. Non enim
meus in te amor, & singularis obseruantia, qua te semper sum
profeceatus, aut spatio temporis, aut locorum intervallis dimi-
nuta est. Nec ego unquam obliuiscar, vnum te semper extitisse,
qui me ex animo dilexeris, fueris, mihi in rebus meis omnibus
perpetuus propugnator & fons. Pro quibus meritis ego tibi vi-
cissim omne meum studium, omnem meam obseruantiam, cul-
tum, honorem, benevolentiamq; dicau: fuiq; tuarum maximam
virtutum, quas ego admirabar, apud ceteros praedicator. Nuc
disiunctus nobis tanto terrarum & regionum spatio, & tuum nihil
lominus amorem erga me eundem manere confido, & de meo
tempore plane polliceo. De temporibus autem his, deq; haec strage
terum omnium & ruina, per quam cuncta oppresa sunt, nihil san-
tib; scribere in hoc tempore, neq; tantorum malorum acerbam
memoriam teficerem, non intelligerem, quod ceteris dedecori
& calamitati futuris ad singulariter tuam laudem esse conuersum.
Quod enim aduersus casus patienter tuleris, fortunatumq; tua-
rum iudicium pro minimo habueris, praefliterisq; te in omni for-
tuna sumum atq; confitentem, preclara laus, & docto homine fa-
pientem digna. Sed tamen tibi cum quibusdam est alius commu-
nis. Non enim defuerunt (quam ego conjectura de ipsis facio)
quo bonorum suorum amissio de statu suo minimè dimouerit.
Sed quod in tanto armorum strepitu tumultuq; bellorum, furore
hominum crudelissimorum atq; avarissimorum omnia perscrin-

gen.

gente, tam multis cædibus, direptionibus, incendiis, in pace & odio esse potueris, & ad literas sacras toto animo ita incumbere, ut utrumque instrumentum nostræ fidei sanctissimæ interpretandum suscepseris, totumque penè absoluferis; nec te aut periculi tui metus, aut alienorum incommodeorum dolor, ab ea cura & intentione animi autocare potuerit; hoc est, quod ego in primis nonnum & admirabile esse dico. Insolita ista virtus, & incredibilis quædam animi altitudo fuit, quæ effectus, ut in tantis communibus miseriis solus & placatus, & beatus es. Quod etiam magis tuum hoc opus videre desidero; quod posteris quidem nostris tui excellentes ingenij, nobis verò etiam virtutis & admirabilis constantie perhibeat testimonium. Evidem, quod ad me attinet, ipse quoque in literis versor; sed conditione impari. Nam nec ingenio multum possim & animo sum infirmior; quamquam mei damni cogitatio me nunquam, plurimum autem afficit; reipublica misericordia comovit: tum autem maximis hic difficultatibus in re familiaribus sum confictatus. Etenim mihi fuit necessaria pro natura & instituto consuetudinis meæ, omnes meos & veteres, & nouos recipere familiares, qui vndeque egentes & nudati ad me confluxerunt. Sed de his satius. Ego, ut etiam dixi, amorem & obseruantiam, quam erga amplitudinem tuam semel insufflatis de causa suscepimus, eam inviolatam retineo, semperque retenturus sum. Tu ut in me amando parvolute fuis, tuumque animum illum pristinum, quem ego multis rebus olim habeo cognitum, erga me conferues magnopere a te peto. Vale. Nonis Novemb. M. D. XXIX. Carpenteriæ.

XIV.

Thoma Caetano S. R. E. Cardinali S. P. D.

Detua erga me benevolentia sepe mihi a meis scribitur: quam equidem non dubito firmata esse, idque magnopere habeo gratu. Animus quidem meus erga te idem est, qui semper fuit, cum tibi misericordie deditus, tum tuarum præstantissimarum virtutum admirator & cultor: quas ego ab incunabulo adolescentia omni semper honore & obseruantia prosecutus sum. Itaque recordor, & me in philosophia studiis non minima ex parte olim a te adiutum instructumque fuisse, & tuam mihi nullo loco defuisse, neque opem & autoritatem in publicis rebus, necque in priuatis meis benevolentiam. Sed quæ tua erga me plurima extant beneficia, ea mihi fideli magis memoria conferuanda sunt, quam multis verbis iactanda & commemoranda. Quod autem est & tuæ summae virtutis amplissimæque dignitatis proprium, & idem aliqua ex parte etiam ad me pertinet, id ego ex te nisi quid impediatur scire